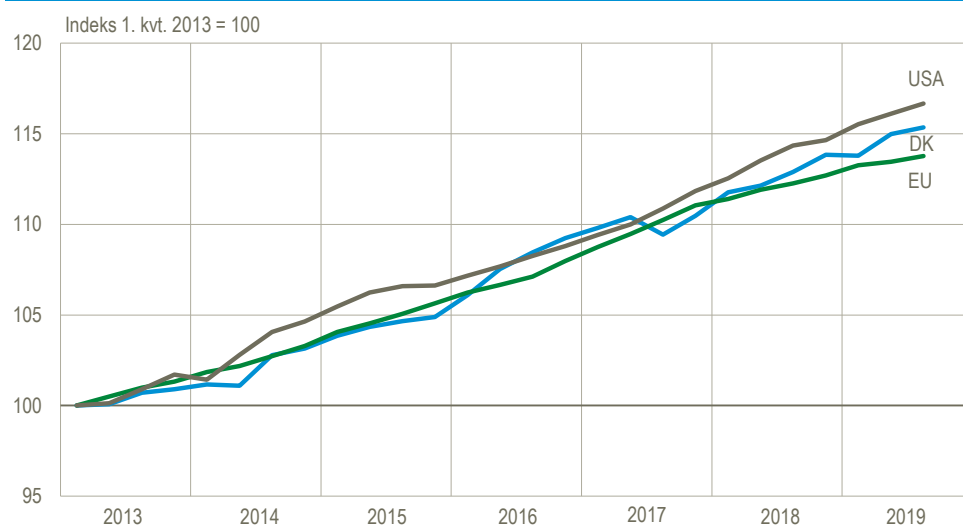

Eksporten sikrer dansk BNP-vækst

Bruttonationalproduktet (BNP) steg med 0,3 pct. i tredje kvartal 2019, når der korrigeres for prisudvikling og sæsonudsving. Det viser den første beregning af det kvartalsvise nationalregnskab for tredje kvartal, og væksten er dermed uændret i forhold til *BNP-indikatoren*. Beskæftigelsen steg også med 0,3 pct. i tredje kvartal. Det er især industri, handel, transport og de finansielle brancher, der bidrager til væksten, mens råstofindvinding trækker ned. På anvendelsessiden er det eksporten, der viser det største bidrag til væksten i tredje kvartal, mens den indenlandske efterspørgsel trækker ned.

BNP i Danmark, EU og USA, kædede værdier, sæsonkorrigeret

Anm.: Usikkerheden på BNP-væksten kan generelt vurderes til $\pm 0,5$ procentpoint, baseret på hidtidige erfaringer.

Kilde: www.statistikbanken.dk/nkn1, *Bureau of Economic Analysis* og *Eurostat*, pr. 28. november 2019.

Dansk BNP-vækst på niveau med den europæiske

I tredje kvartal lå den danske BNP-vækst på niveau med væksten for EU. BNP-væksten i USA lå en anelse over på 0,5 pct. I årets tre første kvartaler er dansk BNP vokset med 2,2 pct. i forhold til samme periode sidste år, på niveau med USA's på 2,3 pct., og noget over EU's på 1,5 pct.

Væksten holdt oppe af eksporten

Den samlede eksport steg med 1,2 pct. i tredje kvartal. Der var fremgang i eksporten af både varer og tjenester. Importen steg med 0,4 pct., med fremgang for varernes vedkommende, mens importen af tjenester faldt. Ses der på årets tre første kvartaler i forhold til samme periode sidste år, er det især vareeksporten, med en stigning på 9,9 pct., der har bidraget til eksportfremgangen. I samme periode er udenrigshandlen med tjenester faldet – importen med 4,7 pct. og eksporten med 7,2 pct. Vareimporten har udvist en moderat vækst på 1,7 pct.

Stigning i privatforbrug

Husholdningernes forbrugsudgift steg med 0,3 pct. i tredje kvartal. Forbruget af varer steg, mens forbruget af tjenester faldt i tredje kvartal. I årets tre første kvartaler er privatforbruget vokset med 1,2 pct. i forhold til samme periode sidste år. Det offentlige forbrug var uændret i tredje kvartal i forhold til perioden før og faldt med 0,1 pct. i årets tre første kvartaler i forhold til samme periode sidste år.

Tilbagegang i investeringerne

De faste bruttoinvesteringer faldt med 2,8 pct. i tredje kvartal. Der var en stigning i anlægsinvesteringer og intellektuelle rettigheder, mens de resterende investeringsarter gik tilbage. Ses der på årets tre første kvartaler i forhold til samme periode sidste år, faldt de faste bruttoinvesteringer med 1,9 pct.

Stigning i beskæftigelse og timer

Beskæftigelsen steg med 0,3 pct., og i samme periode steg de præsterede timer med 0,5 pct. Beskæftigelsen er dermed revideret op med 0,1 procentpoint i forhold til [beskæftigelsesindikatoren](#) som blev offentliggjort sammen med BNP-indikatoren.

Danmarks nationalregnskab

	2019						
	Løbende priser	3. kv.	3. kv.	1.-3. kv.	1. kv.	2. kv.	3. kv.
		Sæsonkorrigeret realvækst					
		Årlig vækst ¹	Kvartalsvis vækst				
	mia. kr.	pct.					
Bruttonationalprodukt (BNP)	576,5	2,2	2,2	0,0	1,1	0,3	
Import af varer og tjenester	284,9	1,3	-0,8	-0,2	1,3	0,4	
Import af varer	170,3	4,7	1,7	2,6	-0,4	1,3	
Import af tjenester	114,6	-3,9	-4,7	-4,7	4,3	-0,9	
Forsyning i alt	861,4	1,9	1,2	-0,1	1,1	0,4	
Eksport af varer og tjenester	342,6	4,5	3,0	-2,0	4,8	1,2	
Eksport af varer	210,0	11,5	9,9	0,8	5,2	1,5	
Eksport af tjenester	132,6	-6,1	-7,2	-6,5	4,2	0,6	
Privatforbrug	259,6	1,6	1,2	0,6	0,3	0,3	
Husholdningernes forbrugsudgifter	252,0	1,6	1,2	0,6	0,3	0,3	
Køb af køretøjer	9,7	6,6	0,5	17,1	-14,9	9,1	
Andre varer	98,6	0,1	0,0	-0,5	0,2	0,2	
Tjenester i alt inkl. turisme	143,6	2,4	2,1	0,3	1,7	-0,2	
Tjenester i alt	152,6	2,0	2,0	0,4	1,0	-0,1	
Turistindtægter (-)	22,5	0,3	1,0	-0,7	-0,6	0,2	
Turistudgifter (+)	13,6	5,3	2,9	-0,8	9,6	-1,6	
NPISH forbrugsudgifter ²	7,6	1,3	1,1	0,2	0,0	-0,2	
Offentlige forbrugsudgifter	138,7	0,3	-0,1	-0,1	-0,1	0,0	
Bruttoinvesteringer	120,5	-2,6	-1,6	5,8	-1,7	-5,0	
Faste bruttoinvesteringer	117,1	-0,6	-1,9	4,7	-0,9	-2,8	
Boliger	29,0	3,2	11,0	5,8	3,1	-7,1	
Andet byggeri og anlæg	31,0	1,4	3,7	-0,2	0,9	-1,0	
Maskiner, transportmidler mv.	28,2	-5,6	-16,5	9,2	-6,8	-4,2	
Intellektuelle rettigheder	28,8	-0,8	-0,6	4,1	0,0	1,0	
Lagerforøgelser mv. ³	3,4	-0,6	0,1	0,3	-0,2	-0,5	
Lagerforøgelser ³	2,8	-0,5	0,1	0,3	-0,2	-0,5	
Nettoansk. af værdigenstande ³	0,6	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	
Endelig indenlandsk anvendelse	518,8	0,2	0,2	1,7	-0,3	-1,1	
Endelig anvendelse i alt ⁴	861,4	1,8	1,2	0,3	1,6	-0,2	
Samlede præsterede timer i alt (mio.)	1 052	1,5	1,4	0,3	0,1	0,5	
Beskæftigelse ⁵ i alt (1.000 personer)	3 019	1,1	1,3	0,3	0,2	0,3	

¹ Vækst i forhold til tilsvarende periode året før.

² Nonprofit-institutioner rettet mod husholdninger.

³ Bidrag til BNP-væksten.

⁴ Sæsonkorrigeret realvækst i *endelig anvendelse i alt* kan afvige fra *forsyning i alt* pga. indirekte sæsonkorrektion – se mere om metode og resultater i notatet [Det sæsonkorrigerede BNP](#).

⁵ Beskæftigelse i nationalregnskabet inkluderer personer, som er midlertidigt fraværende fra arbejde pga. fx orlov, strejke mv. Kilde: www.statistikbanken.dk/nkn1.

Særlige forhold ved denne offentliggørelse

Første offentliggørelse af nationalregnskabet for tredje kvartal 2019

Dette er den første offentliggørelse af nationalregnskabet for tredje kvartal 2019. I denne udgave af det kvartalsvise nationalregnskab er alle serier tilbage til første kvartal 2016 revideret i overensstemmelse med det årlige nationalregnskab, som blev offentliggjort 7. november 2019 i *Nyt fra Danmarks Statistik 2019:407*. BNP-væksten i første kvartal 2019 er revideret ned med 0,3 pct., og væksten i andet kvartal er revideret op med 0,2 pct. Det er især nye oplysninger fra betalingsbalancens tjenestehandel, der bidrager til revisionerne. Der er blandt andet ændret i periodiseringen af den ekstraordinære betaling, som tidligere var placeret i første kvartal 2017 – læs mere i notatet om [særlige forhold](#). Den seneste offentliggørelse af det kvartalsvise nationalregnskab var *Nyt fra Danmarks Statistik 2019:361* fra 30. september 2019. Læs mere om revisioner i BNP-væksten i notatet [Revisioner af det kvartalsvise nationalregnskab](#).

Sæsonkorrektion

I forbindelse med den årlige indarbejdelse af nye årstal, bliver sæsonkorrektionen af det kvartalsvise nationalregnskab gennemgået og tilpasset til de nye oplysninger. Nye oplysninger om sæsonudviklingen i de enkelte serier kan resultere i et ændret modelvalg, estimationsperiode eller lignende. Derfor vil den del af revisionen, der vedrører ændringer i sæsonkorrektionen, alt andet lige være større i denne udgave end i de resterende versioner af det kvartalsvise nationalregnskab.

BNP fra produktionssiden sæsonkorrigeres mest stabilt

Det kvartalsvise nationalregnskab opgøres og afstemmes i faktiske, ikke-sæsonkorrigerede tal. De enkelte serier sæsonkorrigeres derefter på detaljeret niveau, og sæsonkorrigerede hovedstørrelser dannes ved at aggregere detaljerede serier. Denne metode kaldes indirekte sæsonkorrektion. Det indirekte sæsonkorrigerede BNP, der opgøres fra produktionssiden (tilgangssiden), og det sæsonkorrigerede BNP, der kan opgøres fra efterspørgselssiden (anvendelsessiden), er derfor ikke ens. Forskellen mellem det sæsonkorrigerede BNP fra produktionssiden og det BNP, man kan beregne fra efterspørgselssiden som summen af de sæsonkorrigerede tal for forbrug, investeringer og nettoeksport, kaldes statistisk diskrepans. Der forekommer tilsvarende andre diskrepanser i de sæsonkorrigerede tal i det kvartalsvise nationalregnskab pga. sæsonkorrektionsmetoden, fx mellem forsyningen og den endelige anvendelse i økonomien.

BNP fra produktionssiden er mest stabil og derfor valgt som det officielle tal. Serierne på produktionssiden sæsonkorrigeres mindre detaljeret og har generelt mindre støj end på efterspørgselssiden. Den statistiske diskrepans bør ikke opfattes som en usikkerhed ved den sæsonkorrigerede BNP-vækst, men i højere grad som en usikkerhed ved fordelingen af BNP-væksten på endelige anvendelser.

Læs mere om sæsonkorrektion i det kvartalsvise nationalregnskab i notatet [Det sæsonkorrigerede BNP](#).

Beskæftigelse, præsterede timer og løn

Opgørelsen af beskæftigelse, præsterede timer og løn er baseret på en foreløbig, intern beregning af *Arbejdstidsregnskabet*. Udviklingen i nationalregnskabets løn, beskæftigelse og præsterede timer følger som hovedregel udviklingen i *Arbejdstidsregnskabet* for de ikke-sæsonkorrigerede værdier. Som omtalt i [Beskæftigelse for lønmodtagere marts 2019](#), er der i arbejdsmarkedsstatistikkerne fra og med 2019 indført ændrede brancheplaceringer for visse dele af de største virksomheder i Danmark. Disse ændringer er neutraliseret i nationalregnskabets branchefordeling, for at fastholde sammenligneligheden med brancheplaceringerne i resten af nationalregnskabet.

Offentligt forbrug

Oplysninger om det offentlige forbrug er baseret på foreløbige regnskabsoplysninger fra stat, regioner og kommuner. I 2019 er realvæksten i det offentlige forbrug baseret på udviklingen i omkostningerne korrigeret for løn- og prisudvikling.

Byggeri

Som varslet i beregningen i juni måned, er metoden bag kvartalsfordelingen af produktion og investeringer i bygge- og anlægsbranchen blevet ændret i perioden 2016 og frem. Her er der inddraget nye oplysninger om den kvartalsvise udvikling i byggeriets omsætning, med de formål at give et mere retvisende billede af de kvartalsvise ændringer i aktiviteten og bedre at afspejle den nye metode bag opgørelsen af de årlige tal. Dette medfører ændringer i sæsonmønstret i perioden fra 2016, som kan give ekstra usikkerhed i sæsonkorrektionen af bygge- og anlægstallene.

Udenrigshandel og betalingsbalance

Der er indarbejdet nye tal for udenrigshandel og betalingsbalance på baggrund af opgørelsen af betalingsbalancen – offentliggjort 11. november i [Betalingsbalancen over for udlandet september 2019](#).

Ny offentliggørelsesrytme i nationalregnskabet

I 2020 vil nationalregnskabet overgå til en ny offentliggørelsesrytme for de årlige tal. De nuværende fire års-versioner, der offentliggøres i februar, marts, juni og november, bliver reduceret til tre, nemlig februar, marts og juni. Dermed fremrykkes den årlige offentliggørelse af et nyt endeligt år og genberegningen af de to foreløbige år fra november til juni, og der offentliggøres derfor ikke nye årlige tal i november. Læs mere om den nye offentliggørelsesrytme i notatet [Nationalregnskabet fremrykkes fra og med 2020](#).

Mere information: Se mere detaljerede kvartalsvise oplysninger på www.dst.dk/stattabel/1929 i Statistikbanken. Se en oversigt over planlagte offentliggørelser på www.dst.dk/knr. Se mere om konjunkturindikatorer og de nyeste nøgletal på www.dst.dk/konjunkturdata.

Kilder og metoder: Det kvartalsvise nationalregnskab udarbejdes på grundlag af stort set al konjunkturstatistik, der beskriver delområder inden for økonomi og beskæftigelse. Ved at kombinere disse statistikker med nationalregnskabssystemets begrebsapparat bliver det muligt at afstemme de forskellige oplysninger til et samlet billede. Læs mere i [statistikdokumentationen](#). Læs også en uddybende dokumentation af kilder og metoder på www.dst.dk/knr.

Næste offentliggørelse: *Kvartalsvist nationalregnskab 3. kv 2019 revideret* udkommer 20. december 2019.

Henvendelse: Daniel F. Gustafsson, tlf. 39 17 36 58, dfg@dst.dk
Carmela Moreno, tlf. 39 17 30 63, cam@dst.dk
Sabawon Ghazi, tlf. 39 17 35 45, sgh@dst.dk
Timmi Rølle Graversen, tlf. 39 17 38 65, trg@dst.dk